

**ПОШУК УКРАЇНСЬКИМИ ЛЯЛЬКАРЯМИ НОВОЇ ДРАМАТУРГІЇ
ТА ШЛЯХІВ ВИБУДОВУВАННЯ МИСТЕЦЬКО-ГРОМАДСЬКОГО ДІАЛОГУ З АУДИТОРІЄЮ:** [рец.
на «Хроніки мрій»: збірка п'єс про відомих українців та українок / авт. ідеї – Дар'я Іванова-Гололобова; ГО
«УНІМА-Україна». Львів, 2026. 156 с.].

Дар'я ІВАНОВА-ГОЛОЛОБОВА – кандидат мистецтвознавства,
Київський національний університет театру, кіно і телебачення ім І.К. Карпенка-Карого, м. Київ
<https://orcid.org/0000-0002-2277-5240>
<https://doi.org/10.35619/ucpmk.52.1157>
panidariya@gmail.com

Цитування:

Іванова-Гололобова Д. Пошук українськими лялькарями нової драматургії та шляхів вибудування мистецько-громадського діалогу з аудиторією. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2026. № 52. С. 331–335. <https://doi.org/10.35619/ucpmk.52.1157>

В огляді збірки п'єс «Хроніки мрій» Громадської організації «Український національний центр Міжнародної спілки діячів театру ляльок “УНІМА-УКРАЇНА”» наводиться аналіз чотирьох драматургічних творів, присвячених відомим постатям українського балету (С. Лифар), кіно (О. Довженко), театру (С. Єфремов), науки (І. Сікорський) і розрахованих для постановки з використанням засобів виразності театру ляльок. Здійснено спробу виявити шляхи побудови лялькарями простору мистецького та громадянського відповідального спілкування з читачем та потенційним глядачем – дітьми та підлітками. Предметом діалогу з цільовою аудиторією стало осмислення життя і творчості відомих українців, однак не в інформативно-дидактичній манері, а театральньо-поетичній, навіть детективно-фантазійній. Рецензентом розподілено п'єси на дві смислові групи: хронологічно-лінійна модель оповіді біографії героя («Політ Ікара. Народження та злет Сергія Лифаря», «Сікорський: хроніки мрій») та ретроспективна подорож самого героя у минуле і його рефлексія. («Що знав Сашко. Міфічний детектив про перше кіно», «Я досі бавлюся в ляльки»).

Ключові слова: театр ляльок, драматургія, байопік, документальний театр, біографічна драма, УНІМА-УКРАЇНА, проєкт.

Сім портретів і сім доль видатних українців та українок зібрано під обкладинкою нової збірки п'єс «Хроніки мрій». Ця добірка драматургічних текстів стала завершальним етапом піврічного (жовтень 2025 – березень 2026) мистецького проєкта «DocuPup» Громадської організації Український національний центр міжнародної спілки діячів театру ляльок «УНІМА-Україна», зокрема її Комісії з міжнародної співпраці. Метою проєкта є «промоція української культури, її невідомих сторінок, постатей» [8]. Інструментом же для досягнення мети стала драматургія, яка має звертатися зосібна до дітей та підлітків.

Проєкт є внеском сучасних лялькарів «у деколонізацію українського професійного театру ляльок», який «тривалий час був зоною тотального впливу імперських наративів, був у тіні персоналій, ворожих до української культури та українськості як такої» [6; 4]. Це дієвий крок боротьби з російськомовною драматургією, застарілими клішованими (ще з радянських часів) текстами сюжетів лялькових п'єс для дітей, що були відверто пропагандистськими та грубо дидактичними. «DocuPup» це сходинка у вибудуванні канону тих героїв, з якими варто познайомити сучасного молодого глядача, розповісти про них не як про музейні експонати, а як про живі, цікаві, суперечливі особистості з мріями, сумнівами, невдачами і перемогами.

Саме тому ініціаторкою (Д. Іванова-Гололобова), організаторами та організаторками (Д. Гусаков, О. Колісниченко, Н. Орешнікова) проєкта наголошено саме на жанрі байопіка. Попри те, що цей термін належить до галузі кіномистецтва («біоріс» – «скорочення від «biographical picture», де «picture» – це застаріле слово, що означає фільм» [14]; термін «був введений у 1951 році американським галузевим виданням Variety» [13]) творці проєкта «DocuPup» активно ним послуговувалися. Для них це перш за все жанр (кінематографічний або ж театральний), який «розповідає історію життя однієї реальної людини – або принаймні тієї частини її життя, яка є історично важливою або цікавою» [14]. Так у вступному слові до збірки п'єс наголошується, що тексти як, власне, і сам проєкт, є спробою «створити лялькові байопіки, які могли б розповісти дітям і підліткам, якими неймовірно багатими на таланти є українські наука, мистецтво, освіта» [6; 4]. Героями та героїнями біографічних драматургічних доробків стали видатні українці та українки: Олександр Довженко, Сергій Єфремов, Серж Лифар, Марійка Підгірянка, Марія Примаченко, Ігор Сікорський, Леся Українка.

Усі сім текстів об'єднані однією назвою «Хроніки мрій». Це рішення «було натхненно, власне, заголовком одного з байопіків авторства Олени Ткачук – «Сікорський: хроніки мрій» [10]. Саме ця п'єса є «рекордсменом за кількістю разів використання слова «мрія» та «мріяти»» [12]. Після редактури збірки стало очевидно, що в кожній з п'єс тема мрії є провідною, тією, що веде героя і героїню від самого дитинства до найвищих життєвих вершин.

Дві п'єси з семи («Політ Ікара. Народження та злет Сергія Лифаря» В. Гури та «Сікорський: хроніки мрій» О. Ткачук) можна розглядати як класичні лінійні біографії. Обидві оповіді починаються в Києві, оскільки в них йдеться про видатних киян, мрійників та повітроплавців (буквально і ні) – С. Лифаря та І. Сікорського. Обидва тексти є художнім опрацюванням автобіографій, які написали самі танцівник¹ та винахідник², відповідно.

В обох текстах, хоч і лаконічно, але надзвичайно яскраво оприявнена українська столиця початку ХХ століття, її атмосфера, яка так глибоко закарбувалася у дитячих спогадах майбутніх знаменитостей. Київ постає місцем сили: Лифар ще хлопчиськом вчився тут найголовнішого в своєму житті ремесла («Я дивився на рух Дніпра і вчився в нього не просто ходити, а танцювати» [3; 96]), для юного ж Сікорського все місто разом його альма-матер стали експериментальною майстернею прийдешніх наукових відкриттів («Період юності. Київ. Гумор, драйв, пошук себе» [11; 149]).

Варто додати, що київська топоніміка також пам'ятає про цих мрійників: іменами Лифаря та Сікорського названі вулиці, профільні вищі навчальні заклади (Київська муніципальна академія танцю ім. Сержа Лифаря, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського») та інші важливі інституції української столиці (приміром, Міжнародний аеропорт «Київ» ім. І. Сікорського).

Звісно, ці п'єси не є лише сухим переказом біографічних фактів, що веде читача, а відтак і майбутнього глядача, «від пункту А до пункту Б». Попри те, що п'єси «Політ Ікара. Народження та злет Сергія Лифаря» та «Сікорський: хроніки мрій» побудовані за так званою хронологічною моделлю, що є «схемою відтворення життєвого шляху особистості від народження до смерті, в якій відображено основні та соціально значимі події» [4], вони не є, скажімо, софістичейтед версією інтернет-енциклопедії Вікіпедія. Драматурги не лише виклали перебіг події у форматі акти, дії, сцени, картини, яви, епізоди тощо, як того вимагає архітектонічний поділ п'єси. В. Гура та О. Ткачук у повному своєму праві митців дозволили собі доречний художній вимисел.

Ці авторські доповнення біографій героїв найбільше оприявнилися у невеликих, але емоційно заряджених, напрочуд поетичних і навіть ексцентричних епізодах, що доповнили ці документально-біографічні калейдоскопи. Так у багатому на враження дитинстві Сержа Лифаря Валентин Гура знаходить місце для інтертекстуальної гри, і звертається до добре відомого сюжету народної казки про Івасика-Телесика. У п'єсі малий Сергійко, подібно до казкового персонажа, лежачи восени біля Дніпра, був заморожений красою, граціозністю, а головне свободою рухів птахів. Майбутній танцівник, котрий майже зламає закони гравітації у своїх польотних па, щиро промовляє до неба: «Тей, гуси! А заберіть мене до себе! І чому людині не дано літати? Мабуть, життя було б занадто щасливим» [3; 98]. Цей щирий дитячий вигук особливо корелюється з головною мрією Лифаря, що здійснилася доволі успішно і гучно – артист увійшов в історію світового балету як Ікар, чий політ, на відміну від його античного попередника, був приголомшливо успішним.

Цікаво, що майже аналогічний вигаданий інтертекстуальний епізод з'являється і в іншому тексті про іншого майбутнього професійного повітроплавця Ігоря Сікорського. Хоча Валентин Гура та Олена Ткачук як драматурги працювали геть осібно, авторка також закладає у спогади про авіаконструктора його захват польотами птахів ще з дитинства. Щоправда, захоплення здатністю крилатих створінь ширяти у небі озвучує не сам хлопчик, а його няня (персонажка є вигадано, тобто у мемуарах Ігоря Сікорського не згадується): «Він мені якось сказав: «От якщо, якщо гуси можуть літати, то чому я – ні?»» [11; 146]. Вочевидь, що такий акцент на дитячих враженнях героїв важливий для драматургів з огляду на специфіку потенційної глядацької аудиторії – дітей та підлітків. Можна припустити, що у такий спосіб драматурги шукали певних тригерів взаємодії з публікою, які дозволять перевести героїв з площини пафосних енциклопедичних постатей (тієї самої Вікіпедії) до більш зрозумілого, життєвого середовища. Для драматургів, певно, було важливо передати особливий присмак світосприйняття своїх героїв, бо хто ж з нас ще дитиною не захоплювався красою польоту птаства, але лише одиниці зуміли перетворити ці спостереження на історію власного успіху.

Збірка «Хроніки мрій» містить й інші історії успіхів видатних українок та українців. Зосібна дві п'єси «ШО знав Сашко» Ю. Білінської та Г. Тюпіна та «Я досі бавлюся в ляльки» Д. Григор'євої про видатних кіно та театральних режисерів Олександра Довженка і Сергія Єфремова, відповідно, є своєрідною ретроспективною мандрівкою у часі, пошуком відповідей на екзистенційні питання вже дорослих митців, кар'єри яких відбулися. Обидва режисери мандрують своїми найголовнішими або ж найзначимішими роботами – кінострічками та театральними постановками, – здійснюючи певну емоційну ревізію.

Тандем драматургів Ю. Білінської та Г. Тюпіна, авторів тексту «ШО знав Сашко», надають багато підказок як читачам, так і майбутнім постановникам своєї п'єси. Вони одразу окреслюють, що за характером це міфічний детектив про перше кіно, а за прийомом – гра-квест. Ці підказки є такою собі дорожньою картою для цільової аудиторії п'єси.

Разом із цим драматурги залишають багато простору для фантазії як її читачів, так і сценічних інтерпретаторів. Наприклад, вся структура епізодів (саме епізодів, а не театральних яв, оскільки для авторів важливо було передати специфіку кіносценарію як одного з найголовніших творчих інструментів Олександра Довженка) побудовані за принципом манга. Стилістика цього «суто національного японського коміксу» [7; 12] дала поштовх для розвитку такого затребуваного сьогодні жанру як графічний роман, який своєю чергою «за природою доволі близький до мистецтва кіно» [7; 15]. Ю. Білінська підкреслює, що їхня з Г. Тюпіним п'єса є ребусом і водночас простором, куди і самі читачі і глядачі запрошені додавати свої короткі графічні замальовки, що є рефлексією на прочитане і побачене. Саме дослідження та врахування особливостей сприйняття цільовою аудиторією п'єси – дітьми та підлітками – інформації як контенту надихнуло драматургів не лише звернутися до стилістики манга (адже вони «мають геть інший, нейротиповий спосіб мислення, монтажний» [9]), але й віднайти специфічний шлях побудови розмови про Олександра Довженка. Не секрет, що видатного українського кінорежисера сучасна молодь знає переважно завдяки кіноповіді «Зачарована Десна», що є частиною обов'язкової шкільної програми з української літератури. Ю. Білінська стверджує, що проведене напередодні написання п'єси опитування серед школярів показало: читання цього твору не є для них аж таким захопливим. Тому вирішено будувати історію *навколо цього твору*, вести молодь такими ребусними шляхами, ангажувати їх та їхню цікавість з допитливістю бути співучасниками дійства. Цей текст навіть є «певною навмисно провокацією» [9], зізнається драматургиня Ю. Білінська.

Отже, головними героями є Він та Вона, як, виконавці, «які можуть ставати будь-якими персонажами цього світу», вони «змінюють ролі, стани, голоси, позиції», водночас «завжди залишаються двома полюсами однієї свідомості» [1; 6]. Тобто це не двоє окремих людей, наголошують драматурги, а «один внутрішній діалог» [1; 6]. Разом із тим Він та Вона можуть з'являтися на сцені як: «конкретні істоти (людина, тварина, образ)»; «абстракції» (світло, вода, пам'ять) «функції системи (протокол, контроль, архів)» [1; 6]. Інші персонажі це рефлексії головних творів кінорежисера, які також походять із дитинства самого Олександра Довженка. Наприклад Соми з дна тієї самої Десни або Юрій Змієборець із рідної хати на Чернігівщині, що його образа на іконі так боявся сам Сашко.

Детективний нерв твору полягає у пошуку кадру, що зник. Відтак починається дійсно міфічне, навіть з елементами містифікації та частки бюрократії, розслідування: «Об'єкт: кадр. Стан: зник. Підозра: стерли» [1; 17]. Під підозрою опиняється той, «кому не подобаються незаплановані кадри» [1; 19]. У такій тонкій грі слів, викладеній навмисно короткими відчekanеними репліками (також відсилання до специфіки лаконічних епізодів манга), що складаються у доволі ритмічну поетику діалогів між Ним та Нею, закодована глибока, непроста і суперечлива біографія самого Олександра Довженка. За влучним висловом А. Дорошенка, життєвий шлях кіномитця є міксом «складних стосунків Ю. Солнцевої з земляками режисера, великого таланту митця й інтриг творчого середовища, дружби з «вождем усіх народів» і розчарування суспільним устроєм у СРСР, психологічного синдрому «загубленого таланту» і безсмертних творів, що увійшли у світову кіноспадщину» [5; 215].

Як уже зазначалося вище, читачі ангажовані долучатися до цієї провокативної гри розгадування ребуса. Цей детективний інтерес підігрується інтригою гонитви за втраченим (?), зниклим (?), стертим (?), забутим (?) кадром. Юлія Білінська дає певне пояснення, що у неоднозначній біографії Довженка чимало втрачених фрагментів, як от, до прикладу, той, що наприкінці життя, «не маючи змоги повернутися до Києва, він викладав в кіно інституті³, але навмисно проводив свої лекції виключно українською мовою» [9]. Образ самого Довженка, до речі, також оприявнюється на сторінках п'єси як Душа – певна енергетична субстанція у дитячому тілі, але із дорослою свідомістю і пам'яттю своїх заслуг («Я ж стільки зробив... *(загинає крила)* «Звенигора»... «Арсенал»... «Земля»...») [1; 29].

Доля іншого режисера Сергія Єфремова розкривається в іншій п'єсі збірки – «Я досі бавлюся в ляльки» Дар'ї Григор'євої. У самій назві уже відображено специфіку творчої діяльності митця. Все його професійне життя було присвячене лялькам. С. Єфремов сьогодні найбільше відомий як засновник Київського муніципального академічного театру ляльок на Лівому березі Дніпра, та він працював і творив у лялькових колективах Чернівців, Львова, Харкова, Донецька, Одеси, Хмельницького та багатьох інших. П'єса, жанр якої визначено драматургинею як біографічну фантазію, проводить читача життєвим шляхом лялькаря. Пліч-о-пліч, а точніше узявшись за руки, з найдорожчими персонажами своїх постановок (Мітляк і Бантик з однойменної вистави для дітей, мишенятко Муф та Кіт із вистави «Сонячний промінь», Маленький принц, Пілот, Лис та Змія з вистави для дорослих «Маленький принц», Януш Корчак із моновистави для дорослого глядача «Усе буде гаразд», Ніф-Ніф, Наф-Наф і Нуф-Нуф з вистави «Троє поросят», Кристофер Робін із вистави «Вінні-Пух»), він повертається у минуле.

Прологом до п'єси слугують короткі репліки колег, сучасників та учнів Сергія Єфремова. Всі вони відповідають на питання, а радше завершують фразу «Сергій Іванович Єфремов – людина...». Зібрати добірку цих коментарів драматургині Д. Григор'єві коштувало чималих зусиль. Для цього було здійснене опитування серед лялькарів та лялькаррок України різних творчих генерацій, а також

проведено пошукову роботу у численних публікаціях, рецензіях, інтерв'ю та оглядах, яких за життя та після смерті С. Єфремова існує чимала кількість.

Авторка вже у перших ремарках визначає прийом постановки, навіть дає точні вказівки щодо сценографічного вирішення сценічного простору: «Сцена, книга, свічка – це все, що потрібно для того, щоб пам'ять ожила» [2; 71]. Книга, вочевидь – солідний фоліант має промовисту назву «Сергій Іванович Єфремов». У першій же сцені Сергій починає гортати її сторінки, повертаючись назад у минуле. Згодом, дає вказівки у наступних ремарках Д. Григор'єва, «з книги висипаються крихкі паперові ляльки» [2; 73], з якими Єфремов грається, відтворюючи сцени зі своїх вистав. Майбутнім постановникам п'єси також пропонується звертатися до використання відеофрагментів вистав С. Єфремова, які зберігаються в архіві створеного ним Київського муніципального академічного театру ляльок на Лівому березі Дніпра.

Крім того, у супутники своєму герою авторка дає сценічного провідника: «із полум'я відривається Вогник – маленька лялька, жива, нетерпляча» [2; 72] (безперечно, в театрі ляльок цей образ можна доволі легко і вигадливо візуалізувати). Як лялькар С. Єфремов звичний комунікувати з неживими об'єктами, отже, такий супутник у цій ретроспективній мандрівці виглядає доволі органічним. Цей образ постає не випадково, адже у численних своїх інтерв'ю вже досвідчений лялькар С. Єфремов часто згадував свої перші дитячі домашні спроби створити театр ляльок, зокрема паперовий, в якому для досягнення правильного ефекту гри світла і тіні використовував живий вогонь від свічки. Одна з дитячих історій стала майже хрестоматійною: «Грався своїм паперовим театром – і ледь не спалив усе» [2; 73]. Безперечно, Д. Григор'єва дослідила біографію свого героя і цей випадок надихнув її саме на таке рішення для п'єси.

Вогонь тут також і метафора творчої енергії, мистецького азарту. Остання репліка С. Єфремова у п'єсі звучить наступним чином: «Моє полум'я потроху згасало...Полум'я свічки. Тієї самої, що колись ледь не спалила мій маленький театр і водночас запалила мрію. Але я не припинив грати. Я вирізав нову сцену. Нових персонажів. І грав далі» [2; 95]. Вогник як вірний друг і мудрий провідник по-дружньому відповідає на це: «Ти не втратив. Ти передав. Те, що гріло тебе – тепер гріє інших. Те, що було грою – стало шляхом. Те, що здавалося про ляльок – було про людей» [2; 95].

Отже, аналіз чотирьох різних текстів збірки «Хроніки мрій» засвідчує зовсім різні креативні підходи не лише у питанні пошуку нових тем та драматургічних прийомів, але й спільний шлях митців лялькового кону до вибудовування діалогу з сучасним глядачем. Варто зауважити, що п'єси отримали першу практичну творчу апробацію: в рамках літературно-драматургічної резиденції «Місто ляльок» (16-22 березня 2026 року) за підтримки Волинського академічного обласного театру ляльок, *misto.cafe* (м. Луцьк) та Громадської організації Український національний центр міжнародної спілки діячів театру ляльок «УНІМА-УКРАЇНА» відбулися театралізовані читання п'єс за участю акторів та режисерів професійних театрів ляльок Києва, Івано-Франківська, Львова, Луцька, Рівного.

Список використаної літератури

1. Білінська Ю., Тюпін Г. Міфічний детектив про перше кіно. «Хроніки мрій»: збірка п'єс про відомих українців та українок / авт. ідеї – Дар'я Іванова-Гололобова; ГО «УНІМА-УКРАЇНА». Львів, 2026. С. 6-63.
2. Григор'єва Д. Я досі бавлюся в ляльки. «Хроніки мрій»: збірка п'єс про відомих українців та українок ... С. 71-95.
3. Гура В. Політ Ікара. Народження та злет Сергія Лифаря. «Хроніки мрій»... С. 96-106.
4. Демуз І. Біографічні дослідження: методологічні засади вивчення наукової термінології. *Історія науки і біографістика*. 2020. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/INB_Title_2020_1_3.
5. Дорошенко А. Довженко без гриму: листи, спогади, архівні знахідки. *Наук. вісник Київ. нац. ун-ту театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого: Зб. наук. пр.* 2015. Вип. 16. С. 214-215.
6. Іванова-Гололобова Д. Чому Досу і чому Рур?..... С. 4-5.
7. Мильченко Л., Татарінова Л. Особливості сприйняття візуальної книги. Комікси. Манга. Графічний роман. *Вісник Книжкової палати*. 2020. № 12. С. 10-15.
8. Мрієте написати п'єсу про видатного українця/українку? Подавайте заявку на участь у проєкті DocuPur! 02.09.2025. Веб-сайт ГО «УНІМА-УКРАЇНА». URL: <https://unima.org.ua/mriiete-napysaty-p-iesu-pro-vydatnoho-ukraintsia-ukrainku-podavajte-zaiavku-na-uchast-u-proiekti-docupur/>.
9. Обговорення п'єси «"ШО", знав Сашко?» Ю. Білінської, Г. Тюпіна (про Олександра Довженка). YouTube канал ГО «УНІМА-УКРАЇНА». URL: https://www.youtube.com/watch?v=6IS1O8_ZE24.
10. Презентація збірки п'єс про відомих українців та українок «Хроніки мрій». YouTube канал ГО «УНІМА-УКРАЇНА». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=PBabst1DQgc>.
11. Ткачук О. Сікорський: хроніки мрій. «Хроніки мрій»..... С. 144-154.
12. Читка п'єси «Сікорський хроніки мрії» Олени Ткачук про Ігоря Сікорського + обговорення. URL: https://www.youtube.com/watch?v=z0hj_PON700
13. Taylor Henry M. Biopic. Website Uni-Kiel. URL: <https://filmlexikon.uni-kiel.de/doku.php/b:biopic-3489>
14. What is a biopic? Seven questions about biographical films answered. April 2024. Website BBC. URL: <https://www.bbc.co.uk/bitesize/articles/zvbnxcs>

References

1. Bilinska Y., Tiupin H. (2026). Mifichnyi detektyv pro pershe kino. [A Mythical Detective Story about the First Cinema] *"Khroniky mrii": zbirka p'ies pro vidomykh ukrainsiv ta ukrainok / avt. idey – Daria Ivanova-Hololobova; NGO "UNIMA-UKRAINE"*. Lviv, 2026. P. 6-63. [in Ukrainian].
2. Hryhorieva, D. (2026). Ya dosi bavliusia v lialky. [I Still Play with Puppets] *"Khroniky mrii": zbirka p'ies pro vidomykh ukrainsiv ta ukrainok / avt. idey – Daria Ivanova-Hololobova; NGO "UNIMA-UKRAINE"*. Lviv, 2026. P. 71-95. [in Ukrainian].
3. Hura, V. Polit Ikara. Narodzhennia ta zlet Serhii Lyfaria. [The Flight of Icarus: The Birth and Rise of Serhii Lyfar] *"Khroniky mrii": zbirka p'ies pro vidomykh ukrainsiv ta ukrainok / avt. idey – Daria Ivanova-Hololobova; NGO "UNIMA-UKRAINE"*. Lviv, 2026. P. 96-106. [in Ukrainian].
4. Demuz, I. (2020). Biohrafichni doslidzhennia: metodolohichni zasady vyvchennia naukovoï terminolohii. [Biographical studies: methodological principles of studying scientific terminology] *Istoriia nauky i biohrafistyka*. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/INB_Title_2020_1_3. [in Ukrainian].
5. Doroshenko, A. (2015). Dovzhenko bez hrymu: lysty, spohady, arkhivni znakhidky. [Dovzhenko Without Makeup: Letters, Memories, Archival Findings] *Naukovyi visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu teatru, kino i telebachennia imeni I. K. Karpenka-Karoho: Zbirnyk naukovykh prats*. Vyp. 16. P. 214-215. [in Ukrainian].
6. Ivanova-Hololobova, D. (2026). Chomu Docu i chomu Pup? [Why Docu and why Pup?] *"Khroniky mrii": zbirka p'ies pro vidomykh ukrainsiv ta ukrainok / avt. idey – Daria Ivanova-Hololobova; NGO "UNIMA-UKRAINE"*. Lviv, 2026. P. 4-5. [in Ukrainian].
7. Mylchenko, L., Tatarinova, L. (2020). Osoblyvosti spryiniattia vizualnoi knyhy. Komiksy. Manha. Hrafichnyi roman. [Peculiarities of visual book perception. Comics. Manga. Graphic novel] *Visnyk Knyzhkovoï palaty*. № 12. P. 10-15. [in Ukrainian].
8. Mriiete napysaty piesu pro vydatnoho ukrainsia/ukrainku? Podavaite zaiavku na uchast u proiekti DocuPup! 02.09.2025. Website NGO "UNIMA-UKRAINE". [Dreaming of writing a play about an outstanding Ukrainian? Apply to take part in the DocuPup project!] URL: <https://unima.org.ua/mriiete-napysaty-p-iesu-pro-vydatnoho-ukrainsia-ukrainku-podavajte-zaiavku-na-uchast-u-proiekti-docupup/> [in Ukrainian].
9. Obhovorennia piesy ««SHO», znav Sashko?» Yulii Bilynskoï, Hliba Tiupina (pro Oleksandra Dovzhenka). YouTube kanal HO "UNIMA-UKRAINE". https://www.youtube.com/watch?v=6IS1O8_ZE24 [in Ukrainian].
10. Prezentatsiia zbirky p'ies pro vidomykh ukrainsiv ta ukrainok «Khroniky mrii». YouTube kanal NGO "UNIMA-UKRAINE". [A discussion of the play "WHAT Sashko Knew: A Mythical Detective Story about the First Cinema" by Yuliia Bilinska and Hlib Tuipin (about Oleksandr Dovzhenko)] [Presentation of the collection of plays about famous Ukrainians "Chronicles of Dreams"] URL: <https://www.youtube.com/watch?v=PBabst1DQgc> [in Ukrainian].
11. Tkachuk, O. (2026). Sikorskyi: khroniky mrii. [Sikorskyi: Chronicles of Dreams] *"Khroniky mrii": zbirka p'ies pro vidomykh ukrainsiv ta ukrainok / avt. idey – Daria Ivanova-Hololobova; NGO "UNIMA-UKRAINE"*. Lviv, 2026. P. 144-154. [in Ukrainian].
12. Chytka piesy «Sikorskyi khroniky mrii» Oleny Tkachuk pro Ihoria Sikorskoho + obhovorennia. [A reading of Olena Tkachuk's play "Sikorskyi: Chronicles of Dreams", about Ihor Sikorskyi, followed by a discussion.] URL: https://www.youtube.com/watch?v=z0hj_PON700. [in Ukrainian].
13. Taylor, Henry M. Biopic. Website Uni-Kiel. URL: <https://filmlexikon.uni-kiel.de/doku.php/b:biopic-3489>. [in German].
14. What is a biopic? Seven questions about biographical films answered. April 2024. Website BBC. URL: <https://www.bbc.co.uk/bitesize/articles/zvbnxcs> [in English].

UDC 792.97(477)' «20»: [821.161.2'06-2+792.073] (049.32)

THE SEARCH BY UKRAINIAN PUPPETEERS FOR NEW DRAMATURGY AND APPROACHES FOR ESTABLISHING ARTISTIC AND SOCIETAL DIALOGUE WITH THE AUDIENCE:

[Review of «Chronicles of Dreams»: a collection of plays about famous Ukrainians / concept by Daria Ivanova-Hololobova; NGO «UNIMA-UKRAINE». Lviv, 2026. 156 p.].

Daria IVANOVA-HOLOLOBOVA – PhD., Kyiv National I.K. Karpenko-Karyi University of Theatre, Cinema and Television

The review of the collection of plays «Chronicles of Dreams» by the Non-Governmental Organization «Ukrainian National Center of the International Puppet Theatre Union «UNIMA-UKRAINE» provides an analysis of four dramaturgical pieces dedicated to prominent figures in Ukrainian ballet (Serzh Lyfar), cinema (Oleksandr Dovzhenko), theatre (Serhii Yefremov) and science (Ihor Sikorskyi), and are designed for staging using the expressive means of puppet theatre. An attempt has been made to identify ways in which puppeteers can create a space for artistic and socially responsible communication with readers and potential audiences – children and teenagers. The subject of dialogue with the target audience is the exploration of the lives and creativity of famous Ukrainians, though not in an informative or didactic manner, but in a theatrical and poetic, even detective-fantasy style. The reviewer has divided the plays into two conceptual groups: a chronological, linear narrative model of the hero's biography («The Flight of Icarus: The Birth and Rise of Serhii Lyfar», «Sikorskyi: Chronicles of Dreams») and the protagonist's own retrospective journey into the past and its reflection («WHAT Sashko Knew: A Mythical Detective Story about the First Cinema», «I Still Play with Puppets»).

Key words: puppet theatre, playwriting, biopic, documentary theatre, biographical drama, UNIMA-UKRAINE, project.

Стаття отримана 19.03.2026

Стаття прийнята 20.04.2026

Стаття опублікована 28.05.2026